

UITSPRAAK 14 – 203

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam], appellante

tegen

het Bestuur van de Faculteit der Sociale Wetenschappen, verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 12 augustus 2014 heeft de Examencommissie Politicologie namens verweerder aan appellante een negatief advies gegeven met betrekking tot de voortzetting van de opleiding Politicologie, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) een afwijzing is verbonden.

Bij brief van 20 augustus 2014, ingekomen op 2 september 2014, heeft appellante tegen dit besluit administratief beroep ingesteld.

Door appellante wordt - kort weergegeven - aangevoerd dat zij gedurende het collegejaar 2013-2014 door familieomstandigheden hinder ondervond bij het verrichten van studieprestaties. Een verklaring van hinder, d.d. 24 juli 2014, van Studenten- en Onderwijszaken (hierna: SOZ) is bijgevoegd. Ook het vorig studiejaar heeft zij vanwege persoonlijke omstandigheden hinder ondervonden bij het studeren. Zij is zeer gemotiveerd voor de opleiding en wil deze zeer graag voortzetten.

Op 16 september 2014 is een verweerschrift ingediend. Daarin is aangegeven dat verweerder blijft bij het besluit een afwijzing te verbinden aan het negatief studieadvies. Appellante heeft in twee studie jaren 45 EC behaald van de propedeuse. In het studiejaar 2012-2013 zijn 20 EC behaald en in het afgelopen studiejaar heeft appellante 25 EC behaald. Verweerder is van oordeel dat - uitgaande van een studielast van 60 EC per studiejaar - appellante in de afgelopen twee studie jaren 90 EC had kunnen behalen met daarbij in acht genomen de ondervonden persoonlijke omstandigheden. In het afgelopen studiejaar zou appellante 40 EC hebben moeten behalen om de propedeuse af te ronden. Gezien de mate van hinder zou op zijn minst 30 EC moeten kunnen zijn behaald en daar

Uitspraak

14-203

Blad 2/7

heeft appellante niet aan voldaan.

Het beroep is behandeld op 22 oktober 2014 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellante is in persoon ter zitting verschenen. Namens verweerder is verschenen [namen].

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 2 september 2014 door het College ontvangen brief heeft appellante tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 20 augustus 2014. Het beroepschrift voldoet ook aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de WHW gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. Relevante regelgeving

Ingevolge artikel 7.8b, eerste lid, eerste volzin, van de WHW brengt het instellingsbestuur van een bekostigde universiteit of hogeschool uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een voltijdse of duale bacheloropleiding aan een student advies uit over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding.

Ingevolge artikel 7.8b, derde lid, van de WHW kan het instellingsbestuur aan een advies bedoeld in het eerste of tweede lid ten aanzien van opleidingen die daartoe door het instellingsbestuur zijn aangewezen, binnen het in het tweede lid bedoelde tijdvak doch niet eerder dan tegen het einde van het eerste jaar van inschrijving, een afwijzing verbinden. Deze afwijzing kan slechts worden gegeven, indien de student naar het oordeel van het instellingsbestuur, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die het bestuur daaromtrent heeft vastgesteld. Het instellingsbestuur kan aan de afwijzing een termijn verbinden.

Ingevolge artikel 7.8b, zesde lid, van de WHW stelt het instellingsbestuur ter uitvoering van de voorgaande leden nadere regels vast. Deze regels hebben in elk geval betrekking op de studieresultaten en de voorzieningen, bedoeld in het derde lid, alsmede op de termijn bedoeld in het vierde lid. Voor de Universiteit Leiden zijn deze regels vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies en de bijbehorende Procedure persoonlijke omstandigheden in het kader van het bindend studieadvies (hierna: de Regeling).

Ingevolge sectie B, artikel 3.1 van de Regeling houdt de examencommissie van iedere student die voor de propedeutische fase van de bacheloropleiding staat

Uitspraak

14-203

Blad 3/7

ingeschreven een dossier bij. Ingevolge het derde lid, wordt in het dossier een aanduiding van de persoonlijke omstandigheden van de student opgenomen alsmede indien van toepassing het aan de persoonlijke omstandigheden aangepaste studieplan dat de bacheloropleiding met de student heeft vastgelegd.

Ingevolge sectie B, artikel 4.3.2 van de Regeling is het in 2.1.9 bedoelde uitgestelde advies negatief en afwijzend als een voor een voltijdse bacheloropleiding ingeschreven student de propedeutische fase van de desbetreffende bacheloropleiding nog niet heeft afgerond aan het einde van het tweede jaar van inschrijving.

Ingevolge sectie B, artikel 4.9 van de Regeling dient de student aan het College van Bestuur ter beoordeling voor te leggen of sprake is van persoonlijke omstandigheden in de zin van deze Regeling en in welke mate deze omstandigheden de studieresultaten beïnvloeden. Namens het College van Bestuur beoordeelt SOZ of sprake is van persoonlijke omstandigheden. Indien een persoonlijk studieplan aanwezig is, wordt het al dan niet verbinden van een afwijzing aan de bedoelde adviezen in bedoelde situatie bepaald door de behaalde studieresultaten te vergelijken met het persoonlijke studieplan.

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Bij het in administratief beroep bestreden besluit is aan appellante een negatief studieadvies gegeven met betrekking tot voorzetting van de bacheloropleiding Politicologie, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de WHW een afwijzing is verbonden. Het verbinden van een afwijzing aan het negatief studieadvies betekent dat de inschrijving van appellante voor deze opleiding aan de Universiteit Leiden wordt beëindigd en hij zich gedurende vier jaren niet opnieuw voor deze opleiding aan deze universiteit kan inschrijven.

De wetgever heeft de bevoegdheid aan een student een negatief studieadvies te geven en daaraan een afwijzing te verbinden (BSA-besluit) opgedragen aan het instellingsbestuur. Onder 'instellingsbestuur' dient in dit verband het faculteitsbestuur te worden verstaan. In de Regeling, een algemeen verbindend voorschrift, is vermeld dat het faculteitsbestuur deze bevoegdheid mandateert aan de examencommissie (sectie B, artikel 4.1). Indien de examencommissie een BSA-besluit neemt, doet zij dit derhalve namens en onder verantwoordelijkheid van het faculteitsbestuur. Het betreft dus geen zogenoemde 'eigen bevoegdheid' van

Uitspraak
14-203
Blad 4/7

de examencommissie, zoals de bevoegdheid aan een student die fraude heeft gepleegd een sanctie op te leggen. Mede gezien het bepaalde in artikel 10:4 van de Awb, staat het de (leden van de) examencommissie niet vrij de door het faculteitsbestuur middels het mandaat opgedragen taak gedeeltelijk of zelfs niet uit te voeren.

Bij het nemen van het besluit aangaande het bindend studieadvies dient rekening te worden gehouden met het doel van de regels omtrent dit studieadvies. Dit doel luidt dat iedere student een advies krijgt over de voortzetting van zijn of haar studie. Bij het uitbrengen van het advies wordt meegewogen of de prestaties van de student aannemelijk maken dat de student met succes de bacheloropleiding in een redelijke tijd kan afronden. Het advies is negatief en heeft een bindend karakter als de studieresultaten van de student niet voldoen aan de vereisten die daaraan door de Universiteit Leiden zijn gesteld.

Indien sprake is van persoonlijke omstandigheden dienen deze meegewogen te worden bij het mogelijk aantal te behalen studiepunten, uitgaande van een maximaal per studiejaar te behalen aantal van 45.

Appellant is in het bezit van een verklaring van SOZ ten behoeve van het BSA. Daarin is vermeld dat appellant door persoonlijke omstandigheden gedurende het studiejaar 2013-2014 is gehinderd bij het verrichten van studieprestaties (circa 25% minder belastbaar).

Wat betreft de hinder is het vaste jurisprudentie van het College dat geen sprake kan zijn van een louter cijfermatige toepassing. In de bij de SOZ-verklaring gevoegde richtlijn betreffende de waardering van de hinder in bepaalde percentages is niet voor niets aangegeven dat de percentages een bepaalde marge hebben. Dit is aangeduid met “circa 75% kunnen studeren”. Een louter rekenkundige omzetting van de door SOZ geconstateerde hinder en de door de student benoemde persoonlijke omstandigheden naar een bepaald aantal te behalen studiepunten, is derhalve in strijd met de Regeling.

Appellante heeft in het afgelopen studiejaar niet de vereiste propedeuse behaald. In twee jaar heeft zij als voltijdsstudent 45 EC van de propedeuse behaald, waarvan 25 EC in het laatste studiejaar.

Ter zitting heeft appellante haar omstandigheden nader toegelicht. Zij heeft aangegeven dat zij vanaf januari 2014 verbetering ziet in haar omstandigheden. Haar studiestrategie was om de verplichte onderdelen af te leggen en de vakken te volgen maar zich pas op het laatste moment voor te bereiden op het tentamen. Zij kan zich nu volledig op haar studie richten.

Uitspraak

14-203

Blad 5/7

Desgevraagd geeft verweerder aan dat de persoonlijke omstandigheden zowel in het studiejaar 2012-2013 als in het studiejaar 2013-2014 van dezelfde aard zijn geweest en dezelfde mate aan hinder hebben veroorzaakt. Dat heeft ertoe geleid dat appellante in het eerste jaar het voordeel van de twijfel heeft gekregen en nu, aan het einde van het tweede jaar, te weinig resultaat heeft laten zien met name in de politicologische kernvakken. Dat is de reden waarom zij een negatief advies met een afwijzing heeft gekregen.

Desgevraagd geeft appellante aan dat er geen gericht, aangepast studieplan is opgesteld waarin was opgenomen hoeveel studiepunten haalbaar voor haar zouden zijn geweest. Zij heeft als studieplan met de studieadviseur afgesproken zich te focussen op het halen van de propedeutische vakken. Daarvan heeft zij twee vakken niet gehaald. Deze vakken had zij in het studiejaar 2013-2014 nog kunnen behalen met deelname aan de herkansingen.

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting komt het College tot de slotsom dat verweerder het aantal punten dat appellante, gelet op haar mate van hinder, had kunnen behalen, niet heeft bepaald op de wijze als eerder geschetst maar zijn oordeel in overwegende mate heeft gebaseerd op een cijfermatige vaststelling van het aantal studiepunten dat appellante had moeten halen, rekening houdende met een hinder van 25%.

Het College stelt verder vast dat – in overleg met appellante – geen aan de persoonlijke omstandigheden aangepast studieplan is opgesteld waaruit blijkt hoeveel studiepunten in ieder geval haalbaar hadden moeten zijn. Zeker in een geval als dit, waarin een student al in het gehele eerste studiejaar is geconfronteerd met - door SOZ erkende - hinder én zij daarover contact had met de studieadviseur had het op de weg van de studieadviseur gelegen voor het tweede inschrijvingsjaar een aan de persoonlijke omstandigheden aangepast studieplan op te stellen. De Regeling voorziet hierin ook uitdrukkelijk. Ingevolge de Regeling dient verweerder bij de beoordeling of aan een student een negatief studieadvies wordt gegeven en of daaraan een afwijzing moet worden verbonden rekening te houden met het studieplan. Indien geen persoonlijk studieplan is opgesteld, terwijl dat gelet op de omstandigheden van het geval wel aangewezen was geweest, kan dit bij de toetsing van bestreden besluit dan ook niet zonder betekenis blijven.

Het College overweegt dat nu is gebleken dat een aangepast studieplan niet is opgemaakt waardoor een aangepaste normstelling ontbreekt, het voor appellante niet duidelijk was waaraan zij had moeten voldoen. Verweerder heeft het na afloop van het eerste jaar voldoende bevonden dat zij 20 EC heeft behaald, maar heeft geoordeeld dat de in het tweede jaar behaalde 25 EC - met dezelfde mate van

Uitspraak

14-203

Blad 6/7

hinder - beneden de norm ligt. Dit betekent dat appellante feitelijk voor een onmogelijke opdracht is gesteld door te moeten voldoen aan de eis om in het afgelopen studiejaar 40 EC dan wel op zijn minst 30EC, te behalen terwijl zij was gehinderd in het studeren.

Het College is van oordeel dat het ontbreken van een aangepast studieplan er toe heeft geleid dat appellante, door haar alleen voor te houden zich te focussen op het behalen van alle propedeuse vakken, met een niet studeerbare opdracht werd geconfronteerd. Te meer daar sprake is geweest van twee opeenvolgende studie jaren met hinder.

Het vorenstaande leidt tot de slotsom dat het besluit in strijd met het recht is genomen en dient te worden vernietigd. Dit betekent dat appellante de opleiding Politicologie aan de Universiteit Leiden kan voortzetten.

Uitspraak
14-203
Blad 7/7

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,
gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk
onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 12 augustus 2014;
- III. verstaat dat afschrift van deze uitspraak wordt gezonden aan de directeur van Expertisecentrum SOZ.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens,
bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), prof. dr. E.P. Bos, dr. A.M.
Rademaker, R.G. Waterman, prof. dr. T.M. Willemsen (leden), in
tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. M.A.C. de Boer.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. M.A.C. de Boer,

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: